

Prawo karne wykonawcze - zajęcia nr 6

rok akademicki 2019/2020

Aleksandra Polak-Kruszyk

Uniwersytet
Wrocławski

Wydział Prawa,
Administracji i Ekonomii

KATEDRA PRAWA KARNEGO WYKONAWCZEGO

Dozór elektroniczny

Rys historyczny

- Z uwagi na wady systemów więziennych w latach 60. XX wieku zaczęto poszukiwać alternatywnych sposobów oddziaływania na więźniów. Zaproponowano wówczas resocjalizację przy wykorzystaniu elektronicznego monitoringu.
- Idea zastosowania elektronicznego monitoringu do kontroli osób skazanych została wprowadzona do literatury przedmiotu po raz pierwszy przez amerykańskiego psychologa Ralpha Schwitzgebela w 1967 r
- Pierwsze próby zastosowania tego rozwiązania w praktyce odbyły się w 1983 r. w stanie Nowy Meksyk (w latach 80. realizowano pierwsze programy elektronicznego monitoringu w 21 stanach Stanów Zjednoczonych)
- W Polsce dozór elektroniczny został wprowadzony dopiero w 2007 r. (choć prace nad nim rozpoczęto już w 2005 r.) ustawą o wykonywaniu kary pozbawienia wolności poza zakładem karnym w systemie dozoru elektronicznego

Dozór elektroniczny

- **Dozór elektroniczny** - jest to kontrola zachowania skazanego przy użyciu środków technicznych
- **System dozoru elektronicznego**- ogół metod postępowania i środków technicznych służących do wykonywania dozoru elektronicznego
- Spełnia funkcje wychowawcze i kontrolne
- Wykonywany jest w miejscu pobytu skazanego
- W trakcie jego wykonywania ustawodawca zobowiązuje skazanego do wykonywania określonych obowiązków

Wykonywanie dozoru elektronicznego

W systemie dozoru elektronicznego można kontrolować (art. 43b §3 pkt 1-3)

3 RODZAJE:

1. Przebywanie przez skazanego w określonych dniach tygodniach i godzinach we wskazanym przez sąd miejscu (dozór stacjonarny)
2. Bieżące miejsce pobytu skazanego, niezależnie od tego, gdzie skazany przebywa (dozór mobilny)
3. Zachowywanie przez skazanego określonej minimalnej odległości od osoby wskazanej przez sąd (dozór zbliżeniowy)

Dozór elektroniczny

Dozór stacjonarny	Dozór mobilny	Dozór zbliżeniowy
Wykonywanie kary pozbawienia wolności	Wykonywanie środków karnych i zabezpieczających	Wykonywanie środków karnych i zabezpieczających
W sprawach związanych z wykonaniem postanowienia o udzieleniu zezwolenia na odbycie kary pozbawienia wolności w systemie dozoru elektronicznego i jego uchyleniem właściwy jest sąd penitencjarny, ww którego okręgu kara jest wykonywana	Właściwy jest sąd, w którego okręgu skazany ma miejsce stałego pobytu, - Jeżeli skazany nie posiada takiego miejsca - sąd, w którego orzeczono środek karny lub zabezpieczający	Właściwy jest sąd, w którego okręgu skazany ma miejsce stałego pobytu, - Jeżeli skazany nie posiada takiego miejsca - sąd, w którego orzeczono środek karny lub zabezpieczający
Wyjątek : uchylenie zezwoleń związanych z wykonywaniem kary pozbawienia wolności w systemie dozoru elektronicznego	W razie gdy warunki techniczne nie są wystarczające do jednoczesnego objęcia dozorem mobilnym wszystkich skazanych, wobec których dozór taki został orzeczony, w pierwszej kolejności kieruje się do wykonania dozory mobilne orzeczone jako środek zabezpieczający	Jeżeli wobec skazanego orzeczono zakaz zbliżania się do określonej osoby kontrolowany w systemie dozoru elektronicznego, sąd poucza tę osobę (osobę chronioną) o prawie do wystąpienia z wnioskiem o wyposażenie jej w rejestrator przenośny albo stacjonarny
		- Jeżeli osoba chroniona nie wystąpi z takim wnioskiem - wówczas sąd orzeka o zmianie dozoru zbliżeniowego na dozór mobilny - Na postanowienie o zmianie dozoru - zażalenie przysługuje stronom i osobie chronionej

Dozór stacjonarny

- ▶ Realizacja obowiązku pozostawania w miejscu stałego pobytu, w każdym wypadku musi wiązać się z monitorowaniem poczynąń skazanego w tym czasie, gdy jest on zobligowany do przebywania w miejscu wskazanym przez sąd. Jest to możliwe dzięki zastosowaniu dwóch urządzeń technicznych, których działanie monitorowane jest w sposób zdalny, za pośrednictwem sieci GSM.
- ▶ Pierwszym z nich jest rejestrator stacjonarny w postaci niewielkiej skrzynki, montowanej w miejscu określonym orzeczeniem sądu. Drugi to nadajnik w postaci opaski zakładanej na kostkę bądź nadgarstek skazanego.
- ▶ W sytuacji, gdy w godzinach przewidzianych w harmonogramie skazany nie będzie przebywał w zasięgu rejestratora, urządzenie przekaże za pośrednictwem sieci GSM stosowne informacje do podmiotów odpowiedzialnych za wykonywanie dozoru, które podejmą czynności nakierowane na ustalenie miejsca pobytu skazanego oraz przyczyn naruszenia przez niego warunków dozoru. Należy podkreślić, że w ramach dozoru stacjonarnego nie jest możliwe bieżące śledzenie poczynąń skazanego, ale jedynie zweryfikowanie, czy znajduje się on w zasięgu nadajnika.

Dozór zbliżeniowy

- ▶ Od strony technicznej dozór zbliżeniowy funkcjonuje podobnie jak dozór stacjonarny. Do prawidłowego działania wymaga wykorzystania **rejestratora i nadajnika**.
- ▶ Skazany zobowiązany jest nosić nadajnik, osoba chroniona wyposażana jest w rejestrator. Od jej woli zależy, jaki rejestrator zostanie wykorzystany w konkretnej sprawie - osoba chroniona ma prawo wystąpić z wnioskiem o wyposażenie jej w rejestrator przenośny albo stacjonarny (art. 43l § 1 k.k.w.).
- ▶ Każde z rozwiązań ma swoje zalety i wady, a osoba chroniona musi rozważyć, która forma będzie w większym stopniu jej odpowiadała. Rejestrator stacjonarny instalowany jest w domu osoby chronionej i podłączany na stałe do sieci elektrycznej. Takie rozwiązanie pozwala kontrolować jedynie to, czy skazany nie zbliża się na zbyt małą odległość do miejsca, w którym rejestrator jest umieszczony. Dozór elektroniczny nie będzie więc spełniał swojej kontrolnej funkcji w sytuacji, której osoba chroniona przebywa poza domem.
- ▶ Wybór rejestratora przenośnego pozwala zniwelować ten problem i zwiększa poczucie bezpieczeństwa osoby chronionej. Urządzenie noszone przez osobę chronioną pozwala bowiem na ciągłą weryfikację, czy osoba skazana zachowuje od niej minimalną odległość. Niewątpliwym minusem takiego rozwiązania jest jednak konieczność ciągłego noszenia rejestratora, co wiąże się z większym prawdopodobieństwem jego przypadkowego zgubienia czy zniszczenia. Za dodatkową niedogodność uznać należy także konieczność częstego ładowania rejestratora przenośnego.

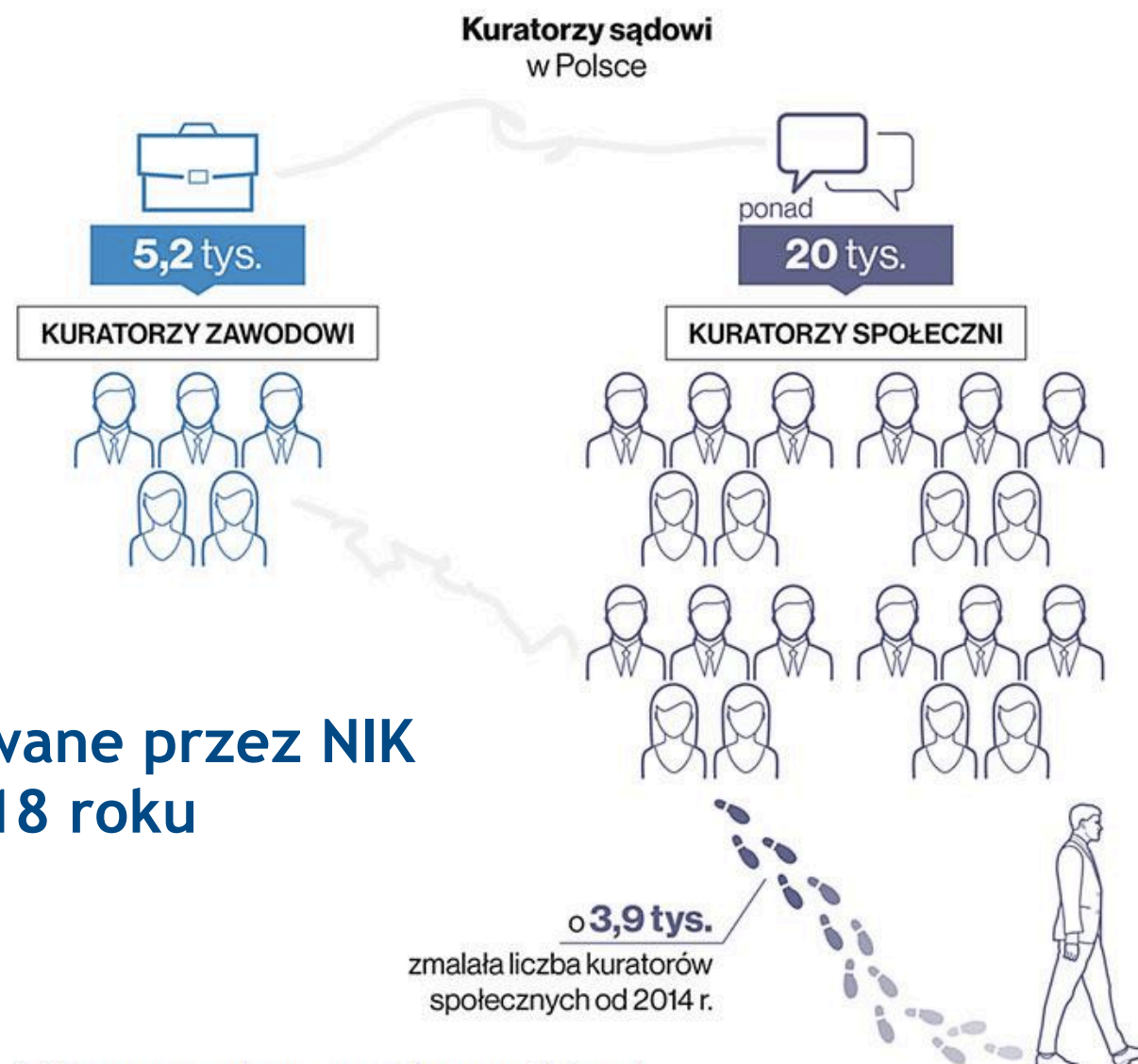
Dozór mobilny

- ▶ Od strony technologicznej jest to rozwiązanie nowocześniejsze w porównaniu do pozostałych rodzajów dozoru. Wykorzystuje możliwość określania miejsca przebywania osoby kontrolowanej w czasie rzeczywistym, dzięki użyciu technologii GPS. Najważniejsza różnica techniczna dla osoby noszącej nadajnik GPS wiąże się koniecznością ładowania baterii akumulatora, który, ze względu na niewielkie rozmiary, ma ograniczoną pojemność i wymaga podłączania do sieci elektrycznej z częstotliwością około dwóch dni. Jest to niewątpliwie duża niedogodność w porównaniu z nadajnikami klasycznymi wykorzystywanymi w dozorze stacjonarnym i zbliżeniowym.

Podmioty dozoru

- ▶ Co do zasady takim podmiotem jest **kurator sądowy** tego sądu rejonowego, w okręgu którego dozór jest lub ma być wykonywany
- ▶ Ustawodawca dopuszcza również możliwość powierzenia sprawowania dozoru stowarzyszeniu, organizacji lub instytucji, do których działalności należy troska o wychowanie, zapobieganie demoralizacji lub pomoc skazanym, albo osobie godnej zaufania, przy czym niezbędny jest tu wniosek albo zgoda takiego podmiotu/osoby.

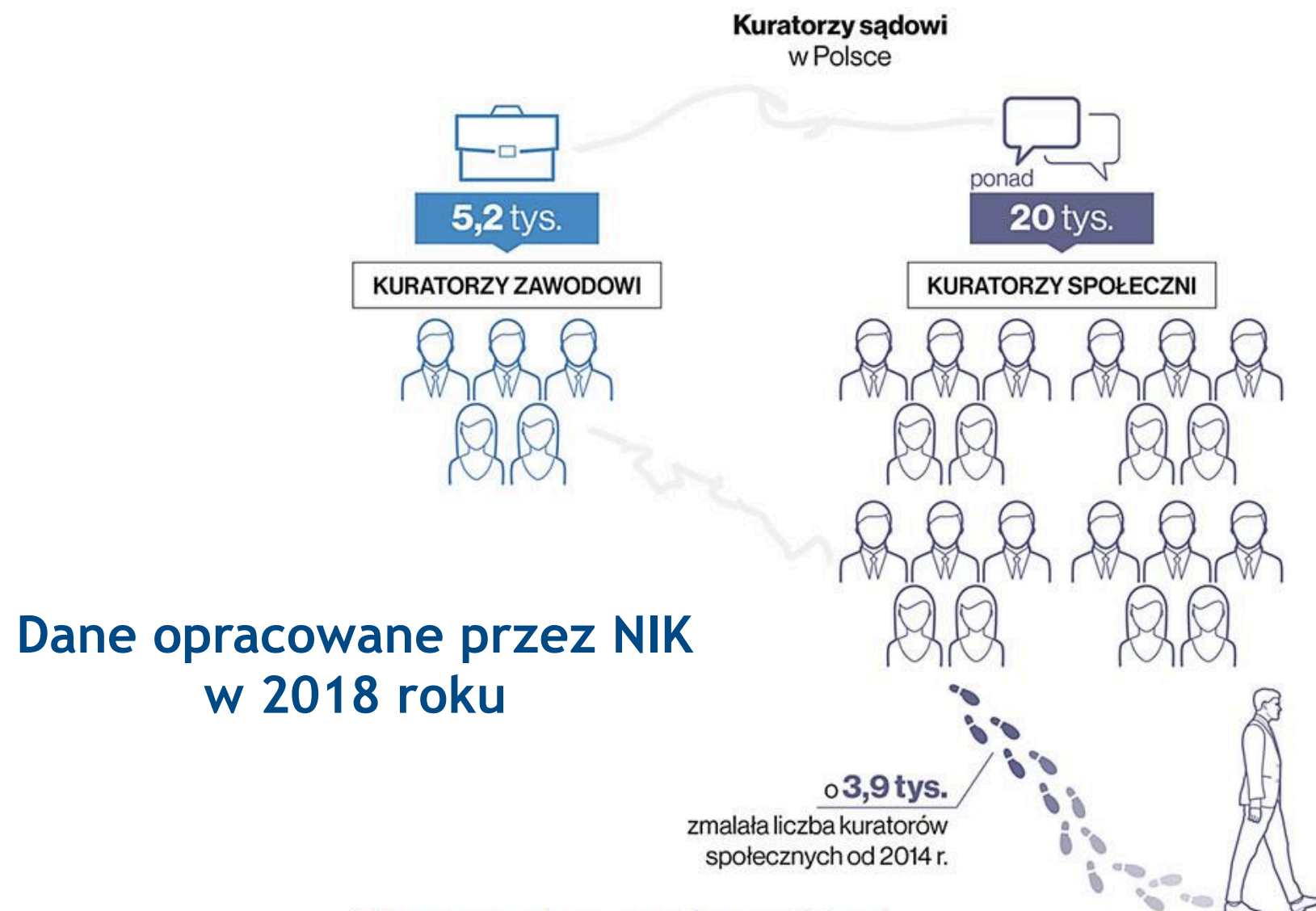

**Dane opracowane przez NIK
w 2018 roku**

Podmioty dozoru

Zadania kuratorów:

- Realizują oni określone przez prawo zadania o charakterze wychowawczo-resocjalizacyjnym, diagnostycznym, profilaktycznym i kontrolnym, związane z wykonywaniem orzeczeń sądu
- Udzielają pomocy w readaptacji społecznej skazanego

Obowiązki skazanego

Ustawodawca zobowiązuje skazanego do przestrzegania:

- ▶ obowiązków probacyjnych (ustanowionych przez sąd na okres próby);
- ▶ obowiązków związanych z oddaniem skazanego pod dozór kuratora sądowego lub stowarzyszenia, organizacji lub instytucji, do działalności których należy troska o wychowanie, zapobieganie demoralizacji lub pomoc skazanym, albo osoby godnej zaufania;
- ▶ dodatkowych obowiązków, które mogą być nałożone na skazanego na karę ograniczenia wolności

Obowiązki skazanego

- ▶ Skazany ma obowiązek stawić się na wezwanie sądu lub kuratora sądowego i udzielać wyjaśnień co do przebiegu dozoru i wykonywania nałożonych na niego obowiązków, a także ma umożliwić kuratorowi wejście do mieszkania
- ▶ Skazany ma również obowiązek informowania kuratora o zmianie miejsca swojego zatrudnienia
- ▶ Skazany bez zgody sądu nie może zmieniać miejsca stałego pobytu
- ▶ Jeżeli skazany został oddany pod dozór, ma on obowiązek bezzwłocznego (nie później niż w terminie 7 dni od powzięcia wiadomości o oddaniu go pod dozór) zgłoszenia się do kuratora sądowego tego sądu rejonowego, w okręgu którego dozór ma być wykonywany
- ▶ Skazany ma obowiązek zgłosić podmiotowi dozoru gotowość do instalacji środków technicznych

Obowiązki skazanego

► Art. 43n § 1 k.k.w. Skazany, wobec którego wykonywany jest dozór elektroniczny, ma obowiązek:

1. nieprzerwanie nosić nadajnik;
2. dbać o powierzone mu środki techniczne, w tym zwłaszcza chronić je przed utratą, zniszczeniem, uszkodzeniem lub uczynieniem niezdatnymi do użytku, oraz zapewniać ich stałe zasilanie energią elektryczną;
3. udostępniać podmiotowi dozorującemu powierzone środki techniczne do kontroli, naprawy lub wymiany na każde żądanie tego podmiotu, w tym również umożliwiając pracownikom tego podmiotu wejście do pomieszczeń, w których skazany przebywa, lub na nieruchomość stanowiącą jego własność lub będącą w jego zarządzie;
4. udzielać prezesowi sądu lub upoważnionemu sędziemu, sądowemu kuratorowi zawodowemu, podmiotowi dozorującemu i podmiotowi prowadzącemu centralę monitorowania wyjaśnień dotyczących przebiegu odbywania kary i wykonywania nałożonych obowiązków oraz stawiać się na wezwania sędziego i kuratora.

Obowiązki skazanego

Dozór stacjonarny

► Art. 43n § 2. Skazany, wobec którego wykonywany jest dozór stacjonarny, ma ponadto obowiązek:

1. pozostawać we wskazanym przez sąd miejscu w wyznaczonym czasie;
2. odbierać połączenia przychodzące do rejestratora stacjonarnego;
3. umożliwiać sądowemu kuratorowi zawodowemu wejście do mieszkania lub na nieruchomość, gdzie zainstalowano rejestrator;
4. udzielać osobom upoważnionym, na ich żądanie, wyjaśnień, o których mowa w § 1 pkt 4, również przy użyciu rejestratora stacjonarnego.

Obowiązki skazanego

Dozór mobilny/ dozór zbliżeniowy

- ▶ **Art. 43n § 3. Skazany, wobec którego wykonywany jest dozór mobilny lub zbliżeniowy, ma ponadto obowiązek:**
 - 1. nieprzerwanie nosić rejestrator przenośny;
 - 2. odbierać połączenia przychodzące do rejestratora przenośnego;
 - 3. udzielać osobom upoważnionym, na ich żądanie, wyjaśnień, o których mowa w § 1 pkt 4, również przy użyciu rejestratora przenośnego.

Obowiązek pozostawania skazanego we wskazanym miejscu

- ▶ Skazany ma obowiązek pozostawania we wskazanym przez sąd miejscu w wyznaczonym czasie.
- ▶ Sąd penitencjarny określa przedziały czasu w ciągu doby i w poszczególnych dniach tygodnia, w których skazany ma prawo się oddalić z miejsca stałego pobytu lub innego wskazanego miejsca na okres nieprzekraczający 12 godzin dziennie, w szczególności w celu:
 - 1) świadczenia pracy;
 - 2) wykonywania praktyk religijnych lub korzystania z posług religijnych;
 - 3) sprawowania opieki nad osobą małoletnią, osobą niepełnosprawną lub chorą;
 - 4) kształcenia i samokształcenia oraz wykonywania twórczości własnej;
 - 5) korzystania z urządzeń lub zajęć kulturalno-oświatowych i sportowych;
 - 6) komunikowania się z obrońcą, pełnomocnikiem oraz wybranym przez siebie przedstawicielem, o którym mowa w art. 42;
 - 7) komunikowania się z podmiotami, o których mowa w art. 38 § 1;
 - 8) utrzymywania więzi z rodziną lub innymi bliskimi osobami;
 - 9) korzystania z opieki medycznej lub udziału w terapii;
 - 10) dokonania niezbędnych zakupów.

Nałożenie lub zwolnienie z obowiązków okresu próby

Dodatkowe obowiązki

- ▶ Sąd penitencjarny może nałożyć na skazanego odbywającego karę pozbawienia wolności w systemie dozoru elektronicznego obowiązki określone w art. 72 Kodeksu karnego. Obowiązki te mogą zostać nałożone również na wniosek prokuratora lub sądowego kuratora zawodowego.
- ▶ Jeżeli względy wychowawcze za tym przemawiają, sąd penitencjarny może w czasie odbywania przez skazanego kary pozbawienia wolności w systemie dozoru elektronicznego ustanawiać, rozszerzać lub zmieniać obowiązki określone w art. 72 § 1 pkt 3-8 Kodeksu karnego lub zwolnić od wykonania nałożonych na tej podstawie obowiązków, z wyjątkiem obowiązku określonego w art. 72 § 2 Kodeksu karnego, a także zmieniać rodzaj zastosowanych środków technicznych.

Nadzór nad wykonywaniem dozoru

Nadzór nad wykonywaniem dozoru obejmuje kontrolę i ocenę:

- ▶ legalności i prawidłowości wykonywania dozoru,
- ▶ wykonywania zadań probacyjnych i działalności wychowawczej kuratora sądowego oraz przebiegu procesu resocjalizacji skazanego,
- ▶ prawidłowości sporządzania przez kuratora sądowego dokumentacji i prowadzenia akt dozoru

Nadzór nad wykonywaniem dozoru

Podmioty sprawujące nadzór

Sprawuje go sąd właściwy do orzekania w przedmiocie wykonania kary lub środka, w związku z zastosowaniem których skazany został oddany pod dozór. m. in.:

- ▶ sąd rejonowy, w okręgu którego dozór jest lub ma być wykonywany - w przypadkach wykonywania warunkowego umorzenia postępowania karnego oraz warunkowego zawieszenia wykonania kary i zarządzenia jej wykonania
- ▶ sąd penitencjarny, w którego okręgu dozór jest wykonywany - w przypadku wykonywania orzeczenia o warunkowym zwolnieniu i jego odwołania
- ▶ sąd wydający orzeczenie w pierwszej instancji - w sprawach orzekania i wykonywania środków zabezpieczających, połączonych z dozorem

Zmiana miejsca wykonywania dozoru stacjonarnego

- ▶ **Przesłanka:** Wyjątkowy przypadek, uzasadniony szczególnymi okolicznościami
- ▶ **Wówczas** sąd penitencjarny może zmienić miejsce wykonywania dozoru stacjonarnego
- ▶ W uzasadnionych przypadkach sąd penitencjarny może **zmieniać przedziały czasu w ciągu doby i w poszczególnych dniach tygodnia**, o których mowa w art. 43na.
- ▶ W uzasadnionych przypadkach, gdy niezbędne jest szybkie dokonanie zmiany, przedziały czasu w ciągu doby i w poszczególnych dniach tygodnia mogą zostać zmienione również w drodze decyzji sądowego kuratora zawodowego, który niezwłocznie informuje o tym sędziego penitencjarnego i wprowadza informacje do systemu komunikacyjno-monitorującego. Sąd penitencjarny może uchylić zmiany wprowadzone przez sądowego kuratora zawodowego albo dokonać w nich własnej zmiany.

Zezwolenie na opuszczenie miejsca wykonywania dozoru elektronicznego

- ▶ **Przesłanka** : przypadki szczególnie ważne dla skazanego, uzasadnione względami zdrowotnymi, rodzinnymi lub osobistymi
- ▶ **Wówczas** sądowy kurator zawodowy może zezwolić skazanemu na opuszczenie miejsca wykonywania dozoru stacjonarnego **na okres nieprzekraczający jednorazowo 7 dni**, w miarę potrzeby w asyście osoby najbliższej lub osoby godnej zaufania, niezwłocznie informując o tym prezesa sądu, upoważnionego sędziego lub sędziego penitencjarnego i wprowadzając tę informację do systemu komunikacyjno-monitorującego.
- ▶ Zezwolenie może być cofnięte, jeżeli po jego udzieleniu pojawiły się informacje lub okoliczności uzasadniające obawę, że skazany w okresie zezwolenia może naruszyć porządek prawny.
- ▶ Jeżeli zezwolenie zostało cofnięte, skazanemu nie udziela się ponownego zezwolenia na opuszczenie miejsca wykonywania dozoru stacjonarnego.

Przerwa w wykonaniu kary w systemie dozoru elektronicznego

- ▶ **Przesłanka:** jeżeli przemawiają za tym ważne względy zdrowotne lub osobiste,
Wówczas: sąd penitencjarny może zarządzić przerwę w wykonaniu kary w systemie dozoru elektronicznego.
- ▶ Przerwą w wykonaniu kary w systemie dozoru elektronicznego jest okres między usunięciem przez podmiot dozoruchoćby jednego ze środków technicznych niezbędnych do wykonywania dozoru a ponownym założeniem lub zainstalowaniem wszystkich stosowanych środków technicznych.
- ▶ **Odwołanie przerwy** - Sąd może odwołać przerwę w wykonaniu kary w systemie dozoru elektronicznego w razie ustania przyczyny, dla której została zarządzona, lub w wypadku gdy skazany nie korzysta z przerwy zgodnie z celem, w jakim została zarządzona, albo rażąco narusza porządek prawny.
- ▶ Na postanowienie w przedmiocie przerwy oraz odwołania przerwy przysługuje zażalenie.

Odinstalowanie, usunięcie i ponowne zainstalowanie rejestratora stacjonarnego/nadajnika

- ▶ **Przesłanka:** w przypadku niecierpiącym zwłoki, z uwagi na zagrożenie życia lub zdrowia ludzkiego, sądowy kurator zawodowy może wyrazić zgodę na odinstalowanie rejestratora stacjonarnego lub usunięcie nadajnika.
- ▶ Prezes sądu lub upoważniony sędzia w terminie 7 dni od wyrażenia zgody o której mowa w poprzednim punkcie zarządza ponowne zainstalowanie rejestratora lub założenie nadajnika albo występuje do sądu o zarządzenie przerwy w wykonaniu kary.
- ▶ Po ustaniu przyczyny usunięcia urządzenia lub nadajnika prezes sądu lub upoważniony sędzia lub sędzia penitencjarny, na wniosek sądowego kuratora zawodowego, zarządza jego ponowne zainstalowanie lub założenie.

Opłata za uszkodzenie urządzenia

- ▶ **KIEDY?** W razie umyślnego dopuszczenia do zniszczenia, uszkodzenia, uczynienia niezdatnym do użytku nadajnika, rejestratora stacjonarnego lub przenośnego
- ▶ **Wówczas** sąd może nałożyć na skazanego lub osobę chronioną opłatę wyrównawczą na rzecz podmiotu dozorującego.
- ▶ Na postanowienie w przedmiocie nałożenia opłaty wyrównawczej przysługuje zażalenie.
- ▶ Opłaty nie można orzec po upływie 6 miesięcy od dnia, w którym doszło do zniszczenia/ uszkodzenia

Czynności podmiotów wykonujących dozór elektroniczny

Obowiązki podmiotu dozoruującego

► Wykonując dozór elektroniczny, podmiot dozoruujący:

- 1) niezwłocznie po zaistnieniu warunków technicznych informuje sąd o możliwości rozpoczęcia wykonywania dozoru elektronicznego;
- 2) zakłada skazanemu nadajnik niezwłocznie, nie później jednak niż w terminie 3 dni od dnia zgłoszenia przez skazanego gotowości
- 3) w razie orzeczenia dozoru stacjonarnego instaluje rejestrator stacjonarny niezwłocznie, nie później jednak niż w terminie 3 dni od dnia zgłoszenia przez skazanego gotowości
- 3a) w razie orzeczenia dozoru mobilnego lub zbliżeniowego niezwłocznie, nie później jednak niż w terminie 3 dni od dnia zgłoszenia przez skazanego gotowości, przekazuje rejestrator przenośny skazanemu oraz instruuje go co do sposobu używania rejestratora;
- 4) w razie orzeczenia dozoru zbliżeniowego przekazuje rejestrator przenośny osobie chronionej zakazem zbliżania oraz instruuje tę osobę co do sposobu używania rejestratora;
- 5) kontroluje prawidłowość działania środków technicznych;
- 6) po zakończeniu dozoru, a także na polecenie sądu lub sądowego kuratora zawodowego, usuwa nadajnik, rejestrator stacjonarny lub rejestrator przenośny używany przez osobę chronioną lub skazanego

Czynności podmiotów wykonujących dozór elektroniczny

Obowiązki podmiotu monitorującego

► Wykonując dozór elektroniczny, podmiot prowadzący centralę monitorowania:

- 1) niezwłocznie po zaistnieniu warunków technicznych informuje sąd o możliwości rozpoczęcia wykonywania dozoru elektronicznego;
- 1) w razie orzeczenia dozoru mobilnego nieprzerwanie kontroluje miejsce pobytu skazanego;
- 2) kontroluje przestrzeganie przez skazanego obowiązków związanych ze stosowaniem dozoru;
- 3) rejestruje każde zdarzenie polegające na przerwaniu lub nawiązaniu łączności między środkami technicznymi oraz każde nieuprawnione oddziaływanie na te środki, a także wyczerpanie się wewnętrznego źródła zasilania;
- 4) niezwłocznie zawiadamia sądowego kuratora zawodowego oraz prezesa sądu, upoważnionego sędziego lub sędziego penitencjarnego o nieprzestrzeganiu obowiązków, o których mowa w pkt 2, oraz o każdym zdarzeniu określonym w pkt 3;
- 5) wykonuje polecenia prezesa sądu, upoważnionego sędziego, sędziego penitencjarnego i sądowego kuratora zawodowego związane z przebiegiem dozoru.

Zainstalowanie rejestratora stacjonarnego

- ▶ Osoba posiadająca tytuł prawny do nieruchomości lub lokalu, w których ma zostać albo został zainstalowany rejestrator stacjonarny, obowiązana jest umożliwić podmiotowi dozoru:
- 1) zainstalowanie rejestratora w warunkach zapewniających jego prawidłowe działanie;
- 2) wykonywanie czynności kontrolnych mających na celu sprawdzenie prawidłowości działania rejestratora.
- ▶ W razie potrzeby podmiot dozoru może żądać od Policji udzielenia pomocy przy dokonywaniu czynności przeprowadzanych na podstawie przepisów niniejszego oddziału, w szczególności przy wejściu do miejsca, gdzie zainstalowany jest rejestrator lub gdzie przebywa skazany.
- ▶ Kosztami czynności wykonanych przez Policję sąd obciąża skazanego, jeżeli niedopełnienie przez niego obowiązków związanych z dozorem elektronicznym spowodowało potrzebę żądania udzielenia pomocy. Skazanego należy pouczyć o możliwości obciążenia go kosztami.
- ▶ Na postanowienie w przedmiocie obciążenia skazanego kosztami przysługuje zażalenie.

Kontrola urządzeń technicznych

- W celu sprawdzenia prawidłowości funkcjonowania i użytkowania rejestratora lub nadajnika podmiot dozorujący może dokonać, w każdym czasie, kontroli tych środków technicznych. Podmiot dozorujący dokonuje kontroli w razie stwierdzenia nieuprawnionego oddziaływania na rejestrator lub nadajnik.
- **Osobą, której dotyczy kontrola, może być:** skazany, osoba chroniona zakazem zbliżania, osoba zamieszkująca wspólnie ze skazanym oraz osoba posiadająca tytuł prawny do nieruchomości lub lokalu.
- Przed przystąpieniem do kontroli pracownik podmiotu dozorującego okazuje osobom, których dotyczy kontrola, dokument identyfikujący go jako osobę uprawnioną do przeprowadzenia kontroli, wystawiony przez podmiot dozorujący.
- Kontrolę przeprowadza się zgodnie z jej celem, z zachowaniem umiaru i poszanowania godności ludzkiej oraz bez wyrządzania zbędnych dolegliwości.
- Kontrolę techniczną należy przeprowadzać po godzinie 6:00, a przed godziną 22:00, chyba że zachodzi przypadek niecierpiący zwłoki.
- Osobom, których dotyczy kontrola, przysługuje zażalenie do sądu na sposób jej przeprowadzenia.

Uprawnienia podmiotu dozoru do usunięcia i wymiany urządzeń

- ▶ Podmiot dozoru może bez zgody prezesa sądu, upoważnionego sędziego lub sędziego penitencjarnego usunąć, wymienić, zainstalować lub założyć rejestrator lub nadajnik, jeżeli:
 - 1) rejestrator lub nadajnik uległ uszkodzeniu, zniszczeniu, zużyciu albo z innych powodów nie działa prawidłowo;
 - 2) jest to konieczne z uwagi na zagrożenie życia lub zdrowia skazanego;
 - 3) Minister Sprawiedliwości dokonał wyboru innego podmiotu jako podmiotu dozoru.
- ▶ O dokonanych usunięciu, wymianie, instalacji lub założeniu rejestratora lub nadajnika podmiot dozoru niezwłocznie zawiadamia prezesa sądu lub upoważnionego sędziego, wskazując podjęte działanie oraz jego powód.

Zakończenie dozoru elektronicznego

1. Uznanie kary za wykonaną
2. Obligatoryjne i fakultatywne uchylenie zezwolenia

Uznanie za wykonaną karę w systemie dozoru

- ▶ Karę w systemie dozoru elektronicznego uznaje się za wykonaną z dniem zakończenia wykonywania tego dozoru, chyba że uchylono zezwolenie na odbycie kary pozbawienia wolności w systemie dozoru elektronicznego.
- ▶ Jeżeli kara w systemie dozoru elektronicznego została objęta karą łączną, sąd, który orzekł karę łączną, niezwłocznie informuje o tym sąd właściwy w sprawach wykonywania dozoru elektronicznego.

Obligatoryjne uchylenia zezwolenia

► Sąd penitencjarny uchyla zezwolenie na odbycie przez skazanego kary pozbawienia wolności w systemie dozoru elektronicznego, jeżeli:

- 1) skazany nie zachowa wyznaczonego terminu na zgłoszenie upoważnionemu podmiotowi dozoru gotowości, albo uchyla się od niezwłocznego zainstalowania przez podmiot dozoru rejestratora lub od założenia nadajnika;
- 2) skazany, odbywając karę pozbawienia wolności w systemie dozoru elektronicznego, naruszył porządek prawny, w szczególności popełnił przestępstwo lub przestępstwo skarbowe, lub uchyla się od wykonania obowiązków związanych z dozorem elektronicznym lub innych nałożonych obowiązków, orzeczonego środka karnego, środka kompensacyjnego lub przepadku;
- 3) odwołano przerwę w wykonaniu kary pozbawienia wolności w systemie dozoru elektronicznego z powodu innego niż ustanie przyczyny, dla której przerwa została udzielona;
- 4) skazany w czasie wykonywania kary pozbawienia wolności w systemie dozoru elektronicznego został osadzony w zakładzie karnym w związku z zastosowaniem tymczasowego aresztowania lub wykonaniem kary w innej sprawie.

Fakultatywne uchylenia zezwolenia

- ▶ Sąd penitencjarny może uchylić zezwolenie na odbycie przez skazanego kary pozbawienia wolności w systemie dozoru elektronicznego, jeżeli skazany korzystający z zezwolenie na opuszczenie miejsca wykonywania dozoru stacjonarnego nie powrócił do określonego miejsca w wyznaczonym czasie.

Konsekwencje uchylecia zezwolenia

- ▶ W razie uchylecia zezwolenia na odbycie przez skazanego kary pozbawienia wolności w systemie dozoru elektronicznego ponowne udzielenie zezwolenia na odbycie kary w tym systemie jest niedopuszczalne w tej samej sprawie.